

292, 29.09.2020

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480

Internet : <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1567 A/2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 5679 / 28 SEP 2020

SENAT
PRESEDEINTE
Nr.I 1/1b
Data 29.09.2020

Domnului ROBERT-MARIUS CAZANCIUC
VICEPРЕСЕДИТЕЛЕ SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Guvernul României, referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii pentru modificarea și completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (PL-x nr.303/2020). L272 / 2-20

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 5 octombrie 2020, ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 7 octombrie 2020 (inclusiv, în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro).

Vă asigurăm, domnule Vicepreședinte, de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
PRESEDEINTE

Prof. univ. dr. VALEER DORNEANU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 1567 A / 2020

CABINET PRIM-MINISTRULUI	
INTRARE IESIRE	Nr. 5/5084
Data	23.09.2020

Guvernul României

Prim-ministru

București

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 5647 / 25 SEP 2020**

Domnului Președinte al Curții Constituționale a României

Prof. univ. dr. Valer Dorneanu

În temeiul art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Guvernul României formulează** prezenta sesizare **în vederea exercitării controlului prealabil de constituționalitate** privind **Legea pentru modificarea și completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul Fiscal (PL-x nr.303/2020).**

Prin dispozițiile sale, Legea pentru completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul Fiscal încalcă prevederile art.1 alin.(5), art.11 alin.(1)-(3), art.16 alin.(1), art.20 alin.(1) și alin.(2), art.44 alin.(2), art.45, art.135 alin.(1) și alin.(2) lit.a), art.136 alin.(1) și alin.(5), art.148 alin.(1)-(4) din Constituția României.

I. Încălcarea prevederilor art.135 alin.(1) și alin.(2) litera a) și art.45 din Legea fundamentală.

Potrivit art.135 alin.(1) din Constituția României, economia României este o economie de piață, bazată pe libera inițiativă și concurență. La alineatul 2 din același articol, se prevede că statul trebuie să asigure, printre altele, și libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor

factorilor de producție.

Art. 135 alin.(1) și alin.(2) lit.a) se află în corelație directă cu art.45 din Constituție care consacră libertatea economică, ca libertate fundamentală a cetățenilor României: „accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora în condițiile legii sunt garantate”.

Prin prisma art.45, în coroborare cu art.135 din Constituție, statul are obligația de a nu schimba sau altera scopul activității unui actor în viața economică, altfel se încalcă libertatea comerțului. Prin urmare, obiectivul fundamental al normelor constituționale în materie de libertate a comerțului este de a asigura buna funcționare a pieței naționale, într-un climat de concurență efectivă.

Concurența efectivă permite întreprinderilor să concureze pe picior de egalitate, supunându-le presunției de a depune eforturi continue pentru a oferi cele mai bune produse la cele mai bune prețuri posibile pentru consumatori. Acest lucru, la rândul său, stimulează inovarea și creșterea economică pe termen lung. Politica în domeniul concurenței reprezintă, astfel, un instrument esențial pentru realizarea unei piețe interne libere și dinamice, promovând bunăstarea economică generală.

Însă, în considerarea specificului economiei de piață, statul nu mai este deținătorul exclusiv al tuturor pârghiilor economice, rolul său fiind limitat la crearea cadrului general, economic, social și politic, necesar pentru derularea activității operatorilor economici, ceea ce implică adoptarea unor reglementări restrictive, dar în limitele impuse de asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor, reglementări care nu pot afecta substanța drepturilor.

Statul, în virtutea obligației sale constituționale, prevăzută de art.135 din Legea fundamentală, trebuie să manifeste o atitudine flexibilă în stimularea operatorilor economici în promovarea progresului, în libertatea de a întreprinde și de a crește eficiența și de a acorda posibilitatea cumpărătorilor de a alege într-o piață liberă, care să exprime modalitățile de orientare a acțiunii umane spre satisfacerea sistemului de nevoi, iar, pe de altă parte, operatorii economici trebuie să întreprindă fapte de comerț pentru care au fost autorizați, cu respectarea normelor legale privind comercializarea, igiena, păstrarea

calității și concurenței loiale.

Fără îndoială trebuie să recunoaștem posibilitatea apariției unor împrejurări de natură să atragă intervenția Parlamentului României în vederea protejării unui interes public major, superior celui constituit de asigurarea unei economii de piață funcționale. Însă și în aceste situații, este necesar ca intervențiile respective să aibă în vedere respectarea principiului minimei atingeri aduse concurenței.

Astfel, Parlamentul trebuie să urmărească în procesul legislativ protecția, menținerea și stimularea concurenței și a unui mediu concurențial normal, în vederea promovării intereselor consumatorilor, inclusiv prin interzicerea oricăror bariere de autorizare care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, îndeosebi a acelora prin care este limitată libertatea comerțului sau autonomia întreprinderilor, ori prin stabilirea unor condiții discriminatorii pentru activitatea întreprinderilor.

Concurența este un factor de dinamism pentru progres și eficiență și are loc atunci când agenții economici pot pătrunde liber pe o piață locală, regională, națională sau chiar mondială, nefiind îngrădiți de existența unor bariere de intrare. Aceste bariere de intrare pot privi: capitalul impus de lege, economiile de scară, brevetele și licențele, raritatea materiilor prime și a distributorilor, instituirea unor autorizații speciale, implicit impunerea realizării unor condiții care generează cheltuieli disproporționate pentru agenții economici.

În considerarea textului constituțional, prevederile art.9 alin.(1) din Legea concurenței dispun: „*Sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale ori locale și ale entităților către care acestea își deleagă atribuțiile, care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, precum: a) limitarea libertății comerțului sau autonomiei întreprinderilor, exercitată cu respectarea reglementărilor legale; b) stabilirea de condiții discriminatorii pentru activitatea întreprinderilor*”.

Măsurile adoptate prin Legea pentru modificarea și completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, sunt de natură să încalce principiile concurenței loiale și să aducă atingere libertății comerțului și stabilirii libere a prețurilor, împiedicând

realizarea scopului final de creare și menținere a condițiilor economiei de piață, singura în măsură să asigure creșterea calității vieții și, în egală măsură, sunt de natură a denatura concurența pe piața de angro cu produse energetice.

Instituirea obținerii unui atestat de comercializare pentru operatorii economici care intenționează să distribuie și să comercializeze angro produse energetice prin obligarea acestora să dețină spații de depozitare creează o barieră legală pentru operatorii economici cu putere financiară redusă, creând în sarcina acestora o condiție de acces la piața de angro a produselor energetice care necesită costuri disproporționate. O astfel de condiție, conform studiilor efectuate de către Asociația Distribuitorilor de Produse Petroliere, generează eliminarea din piață specifică a unui număr de aproximativ 900 de companii, lăsând posibilitatea acționării doar a unui număr foarte redus, cca. 40.

Criteriul ales de legiuitor nu este unul obiectiv, ci unul subiectiv, el neavând legătură cu specificul unei operațiuni comerciale (acordul între un vânzător și un cumpărător), ci cu puterea economică de a deține un spațiu de depozitare, ceea ce nu este de esență comerțului.

Inițiatorii proiectului de lege au plecat de la o premisă greșită, respectiv de la comportamentul fiscal neadecvat al unor operatori economici în piață și, deși se susține că prin măsurile impuse se creează o piață accesibilă tuturor operatorilor onești, prin intermediul textului de lege se creează un acces la piața vânzărilor de produse energetice numai pentru marii operatori din acest domeniu. Din perspectiva inițiatorilor, cei peste 900 de agenți economici care comercializează produse energetice angro și care nu dețin depozite nu ar face parte din categoria operatorilor onești.

Opțiunea de legiferare se bazează astfel pe împărțirea operatorilor economici în două categorii arbitrale, cea a celor „onești” și o alta a celor cu „comportament neadecvat”, ambele noțiuni fiind nedefinite juridic și discriminatorii. Nu se poate cunoaște de la ce moment al activității un operator economic devine onest sau după câte încălcări ale obligațiilor fiscale are un comportament nedevat. Problema evaziunii fiscale nu este una națională, ci are un caracter cvasi-universal, ceea ce nu face însă ca la nivel european sau mondial să se limiteze actele de comerț pentru că statele nu au puterea

sau preocuparea suficientă de a construi mecanisme de verificare eficiente, astfel încât să se realizeze un triaj al evazioniştilor.

Mai mult, sancţiunea specifică pentru evaziunea fiscală este o cu totul alta, cu proceduri specifice de identificare, sanctiōnare, urmărire și recuperare a debitelor, nefiind posibil ca a priori să se excludă o largă categorie de agenți economici din lanțul economiei de piață, măsura fiind bazată pe exemple punctuale și suspiciuni. Rezultă că limitarea propusă nu este prevăzută de legea care privește evaziunea fiscală, constituind astfel o bariera discriminatorie pentru operatorii cu comportament adecvat dar fără a deține în patrimoniul propriu (averea societății) mijloacele impuse de noua reglementare.

Considerăm că s-a creat o falsă problemă, deoarece protejarea agenților economici care au un comportament fiscal corect nu se poate realiza prin eliminarea concurenței, ci prin instituirea unor măsuri adecvate de verificare, control și sanctiōnare a încălcărilor legale dar și prin sanctiōnarea efectivă a celor care au încălcat legea.

În realitate, o sarcina disproportională este mutată pe umerii unor particulari, întrucât din expunerea de motive rezultă că la baza acestei propunerii legislative a stat incapacitatea statului de a-și organiza un sistem eficient de control și prevenție. Altfel spus, în loc să se doteze cu un arsenal de mijloace necesare și suficiente, apte să descurajeze sau să împiedice comportamentul neadecvat al unei minorități de agenți economici evazionisti, legiuitorul român a preferat să limiteze dreptul de a efectua operațiuni comerciale pentru majoritatea operatorilor actuali.

O astfel de măsură este nu numai discriminatorie, ci și disproportională față de scopul propus, nefiind necesară într-un stat de drept, democratic, în care libertatea comerțului și economia de piață sunt fundamente ale dreptului de asociere în vederea exercitării actelor de comerț.

Prin Expunerea de motive a actului normativ pe care-l considerăm neconstituțional, s-a justificat modificarea legislativă prin crearea unui cadrul legal prin care circuitul tranzacțional al produselor energetice de la locurile de depozitare ale acestora până la consumatorul final, să fie mai transparent, astfel încât piața produselor energetice să fie accesibilă tuturor operatorilor economici onești, iar organele de atribuții de control să

poată verifica în orice moment proveniența și modul de verificare a acestor produse.

Printron-o astfel de modificare legislativă, ne aflăm în prezența intervenției statului care falsifică regulile jocului liber al pieței prin discriminări în favoarea operatorilor puternici financiari, creează un oligopol în favoarea operatorilor economici care comercializează produse energetice în sistem angro și care dețin, în același timp, spații de depozitare, fiind eliminate de pe piața relevantă acele societăți care distribuie produsele energetice direct de la producător la clienții finali, fără a le să depoziteze în prealabil.

Astfel, consecința va fi restrângerea numărului de comercianți și impunerea pe piață locală a unui număr limitat de vânzători/producători „tradiționali”, care beneficiază deja de depozite și de infrastructura aferentă. Or, restrângerea numărului de operatori economici va atrage dobândirea unui oligopol de vânzări în favoarea societăților care dețin deja depozite și infrastructura aferentă, cu consecința impunerii implicate a prețului de vânzare la pompă, respectiv influențării prețului de achiziție în sens ascendent. În plus, acest preț de achiziție va crea o concurență neloială în practicarea prețurilor la pompă, cu efect direct asupra vânzărilor din stațiile de distribuție carburanți, afectând, în final și în mod direct clientul final de la pompă.

Nici susținerea că o astfel de modificare ar crea *un mediu concurențial real care să permită existența pe piață a unor produse similare din punct de vedere calitativ, între care să nu existe diferențe semnificative de preț, determinate de interpunerea pe lanțul de tranzacționare a unor agenți economici cu comportament fiscal inadecvat care se sustrag de la plata obligațiilor fiscale de la bugetul de stat*, nu este admisibilă.

Principiul libertății economice de a întreprinde, de a vinde și cumpăra bunuri, este un principiu fundamental al economiei de piață, care nu poate fi conceput fără existența unei concurențe efective, loiale între actori aflați în piață.

Agenții economici trebuie să dispună de libertatea de acțiune pe piață privind modul de stabilire a prețului pe baza raportului cerere-ofertă, fiind excluse masurile administrative. De asemenea, utilizatorii și consumatorii trebuie să beneficieze de un grad ridicat de libertate în alegerea furnizorului și a mărfurilor dorite.

Înlăturarea de pe piață vânzărilor angro a unui număr covârșitor de participanți este

în măsură să genereze o captare abuzivă a clientelei și să îngrădească posibilitatea de alegere a consumatorilor. Protejarea calității produselor vândute nu se realizează prin introducerea de bariere de acces la piață a operatorilor economici, ci prin instituirea unor măsuri de control și sancționare adecvate, printr-o politică a statului de corectare a deficiențelor în domeniul supravegherii pieței.

Tot în *Expunerea de motive*, inițiatorii legii susțin că „*în prezent, lipsa unor reglementări clare permit crearea unui lanț de tranzacționare nelimitat și totodată nejustificat din punct de vedere economic*”. În susținerea acestei idei inițiatorii arată că „*distribuitorii de produse fără depozitare cu comportament fiscal inadecvat pot deveni principalii interpuși, creatori și beneficiari ai unor lanțuri de tranzacționare relativ anormale, care nu au scop economic bine definit și care comercializează produsele accizabile la un preț relativ egal cu cel practicat de furnizorul inițial*”.

O astfel de motivare pornește de la aceeași premisă a comportamentului fiscal inadecvat din partea unor operatori economici.

Consiliul Concurenței în punctul său de vedere înaintat la Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital a Senatului României în cadrul procedurii de legiferare, apreciază că existența pe această piață a unui palier intermediar, situat între nivelul producătorilor și marilor comercianți de carburanți și cel al consumatorilor finali, pe care activează un număr însemnat de societăți, arată nevoia pentru serviciile oferite de aceste întreprinderi (agregarea cererii de carburanți a micilor consumatori și obținerea unor condiții comerciale mai favorabile, preluarea riscului de neplată, coroborat cu extinderea termenului de plată, oferirea de pachete de servicii etc.). Or, limitarea accesului acestor comercianți pe piață nu ar face decât să afecteze libertatea comerțului. Agenții economici trebuie să dispună de libertate de acțiune pe piață; astfel, fiecare dintre întreprinderile aflate în competiție trebuie să-și poată stabili în mod autonom propria politică în relațiile cu ceilalți concurenți și cu consumatorii.

Statul trebuie să găsească măsuri rezonabile pentru reducerea fraudei și a evaziunii fiscale. Aceste măsuri nu trebuie să majoreze substanțial costurile agenților economici prin alocarea de resurse pentru a îndeplini cerințele legale. Inițiatorii modificării legii nu

demonstrează că prin instituirea acestor măsuri a obligativității deținerii spațiilor de depozitare se va genera o scădere considerabilă a fraudei fiscale.

Limitarea impusă prin prevederile art.I pct.2 ale Legii pentru completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal asupra comercianților de produse energetice este inechitabilă, neficientă și disproportională.

Măsura propusă și adoptată aduce atingere drepturilor și libertăților cuprinse în art.135 din Constituție și prin aceea că măsura interzicerii comerțului în lipsa spațiilor de depozitare este imediată, ceea ce conduce la anularea permiselor existente anterior perioadei pentru care dreptul de comercializare este deja câștigat.

II. Încălcarea prevederilor art.44 alin.(2) și art.136 alin.(1) și alin.(5) din Constituția României și ale Convenției Europene a Drepturilor Omului referitoare la dreptul la proprietate privată (art.1 din Protocolul nr.1).

În egală măsură, trebuie avute în vedere exigențele privind dreptul de proprietate, reglementate prin art.44 alin.(2) coroborat cu art.136 alin.(1) și alin.(5) din Constituție, raportate la art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului¹.

Sub un prim aspect, este relevantă noțiunea de „bun” ocrotit de dreptul de proprietate, care trebuie înțeleasă în mod extins și care desemnează orice interes economic care are o valoare patrimonială, respectiv orice valoare patrimonială care dă subiectului de drept cel puțin o „speranță legitimă” de a obține „folosință efectivă” a unui drept de proprietate².

Astfel, în contextul delimitării înțelesului noțiunii de „bun”, instanța europeană a stabilit că noțiunea de „bun” din art.1 are o semnificație autonomă și nu se limitează numai la proprietatea unor bunuri corporale, fiind independentă în raport de calificările formale din dreptul intern.

Cu alte cuvinte, drepturile născute în urma unor investiții deosebit de importante,

¹ Potrivit art.1 din Protocolul nr.1: „Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenziilor.”.

² Cauza Broniowski c. Poloniei, citată de C. Bârsan în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, vol.I, pag.985.

efectuate în considerarea unui anumit regim juridic, în vederea implementării unui model de activitate economică, pentru care există speranță legitimă că se va obține un avantaj patrimonial (cum este cazul drepturilor operatorilor economici care comercializează ango produse energetice, fără depozitare) sunt considerate un bun, în sensul art.1 din Protocolul nr.1 coroborat cu art.44 alin.(1) din Constituția României.

Sub un al doilea aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că și încheierea unui contract în considerarea unui anumit regim juridic, existent la momentul încheierii respectivului contract, constituie o speranță legitimă, care este asimilată unui bun, în sensul art.1 din Protocolul nr.1³.

Or, speranța legitimă, respectiv „bunurile” în sensul Convenției, decurgând din contractele încheiate până la acest moment cu partenerii economici, în considerarea comerțului angro fără depozitare, va fi afectată/vor fi afectate în mod iremediabil de măsura instituită modificarea legislativă, cu consecința imposibilității obținerii profiturilor avute în vedere la momentul realizării investițiilor.

În concluzie, deși drepturile născute în urma investițiilor și contractelor încheiate de operatorii economici în baza reglementărilor legale existente până în prezent, au natura juridică a unor bunuri protejate de Constituția României și de art.1 din Protocolul nr.1, modificarea legislativă exclude posibilitatea acestora de a se bucura de bunurile respective, aspect de natură să atragă neconstituționalitatea prevederilor de modificare ale Codului fiscal.

Sub un al treilea aspect, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, ingerința statului pe cale legislativă în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunurilor trebuie să fie proporțională cu scopul vizat, în sensul că trebuie să existe o proporționalitate între mijloacele utilizate și interesul public protejat, astfel încât proprietarii să nu suporte o ingerință excesivă și disproportională⁴.

Or, în cazul de față, caracterul excesiv și disproportionalat al efectelor modificării legislative generează excluderea tuturor operatorilor similari din piața de profil din

³ Hotărârea din 24 iunie 2003 în Cauza Stretch c. Marea Britanie.

⁴ Hotărârea din 22 februarie 2005 în Cauza Hutten-Czapška c. Polonia.

activitatea economică a comerțului de carburanți angro fără depozitare.

Față de toate aceste considerente, precizăm că, în cauză, este încălcat dreptul la proprietate privată al operatorilor economici care desfășoară comerțul angro al produselor energetice fără depozitare, astfel cum este acesta protejat de prevederile constituționale și convenționale.

III. Încălcarea prevederilor art.16 alin.(1) din Constituție, prevederilor art.14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, repectiv prevederile art.1 din Protocolul adițional nr.12 la Convenție referitoare la dreptul la proprietate privată și cele ale art.20 și art.21 din Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene.

Modalitatea de reglementare aduce atingere principiului nediscriminării, introducând un criteriu de acces la comercializarea produselor energetice legat de „averea” companiilor, în sensul art.21 din Cartă, art.14 din Convenție, art.1 din Protocolul adițional nr.12 la Convenție, ceea ce încalcă art.16 din Constituție.

Practic, noua reglementare favorizează operatorii economici cei mai puternici, care dețin spații de depozitare, restricționând total accesul la comerț și piață liberă al celei mai mari părți a agenților economici care nu au puterea economică de a construi sau închiria astfel de spații de depozitare și de a le dota cu toate sistemele impuse de noua reglementare legală.

Prevederile art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, aşa cum se stabilește în art.I pct.2 care completează cu paragraful (3³), vin în susținerea afirmațiilor noastre cu privire la faptul că modificarea legislativă încalcă principiul nediscriminării: „*Sunt exceptați de la obligația îndeplinirii condițiilor menționate mai sus: a) operatorii economici care comercializează produse energetice în baza cardurilor de combustibil către consumatorii finali; b) operatorii economici afiliați ai operatorilor economici autorizați ca antrepozitari autorizați, destinatari înregistrați și care comercializează produse energetice din locațiile autorizate ale operatorilor economici care sunt afiliați*”.

Este evident că o astfel de reglementare creează și o situație de inegalitate juridică, de discriminare evidentă, în cadrul aceleiași categorii de operatori economici și care

îndeplinesc aceleași condiții de prezență în piață (comerțanții angro de produse energetice fără depozite). Afilierea la operatorii economici autorizați ca antrepozitari autorizați nu poate fi interpretată ca una dintre cauzele de restrângere a exercițiului drepturilor constituționale reglementate de prevederile art.53 alin.(1) din Constituție.

Totodată, exceptarea de la alineatul 3³ lit.b) din legea de modificare generează pe de o parte posibilitatea consolidării poziției în piață a câtorva companii care sunt autorizate ca antrepozitari autorizați iar pe de altă parte posibilitatea realizării de înțelegeri între firmele afiliate de natură să afecteze manifestarea liberei concurențe, determinând abuzul de putere dominantă doar pentru câțiva actori de pe piață.

Scopul care trebuie urmărit de către fiecare stat este de a stabili reguli și principii privind relațiile comerciale care să asigure o anumită disciplină și un mediu favorabil privind desfășurarea acestora, prin reducerea treptată a tuturor barierelor concurențiale, precum și a altor restricții discriminatorii. Este de la sine înțeles că orice modificare a unor reglementări trebuie să cuprindă o evaluare echilibrată a tuturor beneficiilor și costurilor sociale și economice, a impactului asupra liberei inițiative și asupra mediului de afaceri și pentru a se ajunge la concluzie obiectivă.

Justificarea reglementărilor de modificare a Codului fiscal prin prisma interesului public nu este rezonabilă, deoarece ea nu are la bază o justificare obiectivă. Problemele existente în procedura de supraveghere și control a operatorilor de pe piață comercializării produselor energetice și lipsa de personal în cadrul autorităților de control nu pot genera măsuri de discriminare între concurenții de pe piață și nici împiedicare liberei inițiative.

Restricțiile asupra intrării, mai ales cele care se bazează pe reglementarea structurii pieței, trebuie evitate. Totuși în situațiile în care se impun constrângerile în calea intrării și menținerii pe piață justificate de considerații de stabilitate financiară și de asigurarea unui comportament fiscal adecvat din partea operatorilor economici, trebuie aplicat principiul restricțiilor minime, datorită efectelor negative semnificative asupra cadrului comercial existent și asupra jucătorilor de pe piață.

IV. Încălcarea prevederilor art.1 alin.(5) din Constituție și a celor ale Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Prin această modificare legislativă, se creează pentru noile firme o reală barieră de intrare pe piața de comercializare a produselor energetice, iar pentru cele existente o sarcină (cheltuială finanțiară) disproportională în raport cu necesitățile subliniate în expunerea de motive.

S-a instituit astfel o obligație generală, impusă tuturor subiectelor de drept, inclusiv autorității legiuitorare, care trebuie să se asigure că activitatea de legiferare se realizează în limitele și în concordanță cu legea fundamentală și, totodată, să asigure calitatea legislației. Aceasta întrucât, pentru a respecta legea, ea trebuie cunoscută și înțeleasă, iar pentru a fi înțeleasă, trebuie să fie suficient de precisă și previzibilă, aşadar să ofere securitate juridică destinatarilor săi. S-a conturat în acest sens, în strânsă legătură cu principiul general al legalității, prevăzut de textul constitutional menționat, un alt principiu, cel al securității juridice.

Având o structură complexă⁵, principiul securității juridice exprimă, în esență, faptul că persoanele fizice și juridice trebuie protejate „*contra unui pericol care vine chiar din partea dreptului, contra unei insecurități*⁶ pe care a creat-o dreptul sau pe care

---

⁵ În sistemul român de drept, supremația Constituției și a legilor a fost ridicată la rang de principiu constituțional, consacrat de art.1 alin.(5) din legea fundamentală, potrivit căruia „în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.”

⁶ Tocmai datorită impactului pe care instabilitatea dispozițiilor legale îl poate avea asupra particularilor, Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Curtea de Justiție a Uniunii Europene au tratat cu o atenție deosebită principiul securității juridice, pornind de la premisa că, în lipsa sa, buna funcționare a unui sistem juridic ar fi puternic perturbată. Astfel, C.E.D.O. a subliniat în jurisprudență sa, de exemplu în cauza Marcks împotriva Belgiei (1979), importanța respectării principiului securității juridice, considerat ca fiind în mod necesar inherent atât dreptului Convenției, cât și dreptului comunitar (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, comentariu pe articole, vol.I - Drepturi și libertăți, Ed. All Beck, p. 472).

C.E.D.O. chiar a criticat instanțele judecătoarești din România că nu au aplicat corespunzător acest principiu, menționând în cuprinsul Hotărârii din cauza Tudor împotriva României că „lipsa unei coerențe legislative și jurisprudență contradictorie [...] a creat un climat general de insecuritate juridică.”

Tot C.E.D.O. a statuat, în cuprinsul Hotărârii pronunțate în cauza Beian împotriva României, că „statele trebuie să adopte legi care să fie aplicate cu o claritate și o coerentă rezonabile pentru a evita, pe cât posibil, insecuritatea juridică și incertitudinea.” Lucien Frangois, Le probleme de la securitate juridique, lucrarea La securitate juridique, Ed. Jeune Barreau de Liege, Liege, 1993, p.10, Cosmin Flavius Costăș, www.fiscalitatea.ro.

De asemenea, C.J.U.E. a statuat că principiul securității juridice face parte din ordinea juridică comunitară și trebuie respectat atât de instituțiile comunitare, cât și de statele membre, atunci când acestea își exercită prerogativele conferite de directivele comunitare (Cauza C-381/97, Belgocodex, Culegere 1998, p.I-8153, par. 26, idem Cosmin Flavius Costăș).

C.J.U.E. a statuat că „legislația comunitară trebuie să fie certă și aplicarea acesteia să fie previzibilă pentru persoanele cărora le este adresată. Această cerință de certitudine juridică trebuie să fie respectată cu atât mai strict în cazul normelor care pot

acesta riscă s-o creeze”.

Principiul securității juridice asigură continuitate și stabilitate situațiilor create, impunând ca oricare lege sau act al administrației să fie clar, precis și cunoscut celor interesați, astfel încât aceștia să decidă în cunoștință de cauză, convinși că drepturile născute sub imperiul unei legi nu vor fi retrase ori anulate de o lege ulterioară. De menționat și că, în raport de art.69 alin.(2) din Legea nr.24/2000, intervențiile legislative nu pot aduce atingere drepturilor câștigate de destinatarii respectivelor norme.

În cazul de față, este evident că modificarea bruscă a prevederilor legale (potrivit art.II legea intră în vigoare în termen de 60 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României, Partea I) cu consecința instituirii obligației de edificare într-un termen extrem de scurt și imposibil de respectat (60 de zile) a depozitelor în vederea comercializării angro a produselor energetice, reprezintă o încălcare a principiului securității și stabilității juridice.

De asemenea, și C.J.U.E. a consacrat, în jurisprudență sa, principiul previzibilității, deși acesta este abordat, de cele mai multe ori, alături de principiul securității juridice sau al protecției încrederii legitime. De exemplu, în Ordonanța Președintelui C.J.U.E. din 10 iunie 1988, Sofrimport/Comisia, C-152/88 R, pct.22, C.J.U.E. a impus instituțiilor europene obligația, din motive de securitate juridică, de a avertiza operatorii economici, de o manieră clară și precisă, atunci când intenționează să se îndepărteze de la o anumită practică, în anumite domenii de activitate, cu scopul ca destinatarii normelor să nu resimtă şocul unor schimbări imprevizibile, care i-ar putea vătăma.

După cum susține și doctrina, C.J.U.E. „*a sănctionat nerespectarea principiului previzibilității, declarând nule acele acte emise/adoptate cu nerespectarea acestuia cu*

---

genera consecințe financiare, astfel încât persoanele vizate să cunoască cu exactitate întinderea obligațiilor impuse asupra lor” (Hotărârea din 15 decembrie 1987, Irlanda/Comisia, 325/85, pct. 18).

Tot în acest sens, C.J.U.E. s-a pronunțat și într-o altă cauză, susținând că „principiul securității juridice impune ca în domeniile acoperite de dreptul comunitar, normele juridice ale statelor membre să fie formulate într-o manieră neechivocă care, pe de o parte, să permită persoanelor ce fac obiectul acestora să își cunoască drepturile și obligațiile în mod clar și precis, iar pe de altă parte, să ofere instanțelor naționale posibilitatea de a asigura respectarea acestora” (Hotărârea din 21 iunie 1988, Italia/Comisia, 257/86, pct. 12).

C.J.U.E. reia aceleasi idei și în Hotărârea din 13 martie 1990, Franța/Comisia, 30/89, în care precizează că „certitudinea și previzibilitatea unei reglementări comunitare constituie un imperativ care se impune cu o rigoare particulară mai ales atunci când o astfel de reglementare este susceptibilă de a produce efecte financiare”.

motivația că sunt abuzive, lipsind destinatarii acestora de posibilitatea de a lua cunoștință de ele într-un termen rezonabil și de a-si adapta conduită în funcție de schimbările aduse de acestea”.

Prin urmare, încălcarea principiului previzibilității este evidentă, având în vedere, pe de-o parte, termenul exagerat de scurt în care operatorii economici ar trebui să edifice depozitele aferente produselor energetice, iar, pe de altă parte, lipsa oricărei predictibilități în acest sens.

V. Încălcarea prevederilor art.11, art.20 și art.148 din Legea fundamentală și a celor ale Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene.

Politica Uniunii Europene în domeniul concurenței este menită să se asigure că nu există distorsiuni ale concurenței pe piața internă, prin aplicarea unor norme similare tuturor societăților care își desfășoară activitatea pe această piață. Titlul VII Capitolul 1 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene stabilește fundamentele normelor comunitare în materie de concurență.

Prin art.101 și art.102 din T.F.U.E., sunt reglementate linii directoare principale privind interzicerea practicilor de concurență denaturată „[...] care pot afecta comerțul dintre statele membre și care au ca obiect sau efect împiedicare, restrângerea sau denaturarea concurenței în cadrul pieței interne și, în special, cele care: [...] b) limitează sau controlează producția, comercializarea, dezvoltarea tehnică sau investițiile; [...] d) aplică, în raporturile cu partenerii comerciali, condiții inegale la prestații echivalente, creând astfel acestora un dezavantaj concurențial; [...]”.

Astfel, T.F.U.E., precum și Protocolul nr.27 privind piața internă și concurența, precizează că piața internă trebuie dezvoltată pe un sistem bazat pe concurență nedenaturată.

Legea pentru modificarea și completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal încalcă aceste principii la care România s-a obligat în condițiile în care restrânge, împiedică și denaturează concurența pe piața relevantă a produselor energetice, din moment ce scoate înafara legii posibilitatea de a comercializa în sistem *angro* fără depozitare acest tip de produse.

Directiva 2008/118/CE oferă statelor membre o soluție nedisproporționată, reală și efectivă, prin care dreptul la exercitarea actelor de comerț să nu fie golit de conținut pentru majoritatea societăților active pe piața din România.

Verificând conținutul Directivei 2008/118/CE, se observă că la nivelul comunității europene se lucrează cu o serie de noțiuni cu un spectru larg de actori economici: antrepozitarii autorizați, comercianții care nu au statut de antrepozitar autorizat, persoana autorizată să expedieze, expeditorul înregistrat, destinatari înregistrați, fără a impune condiția existenței unor spații de depozitare și/sau recepționarea sau livrarea fizică doar din aceste spații de depozitare.

Articolul 288 din Tratatul privind funcționarea UE prevede că directiva este obligatorie pentru țările destinație cu privire la rezultatul care trebuie atins, lăsând autorităților naționale competența în ceea ce privește forma și mijloacele.

Prin prevederile art.34 – art.36, Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (T.F.U.E.) stabilește că interdicțiile sau restricțiile nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară și nici o restricție disimulată în comerțul dintre statele membre.

În aplicarea T.F.U.E., Curtea de Justiție, în hotărârea pronunțată în cauza Dassonville, a formulat opinia conform căreia toate normele comerciale dispuse de către statele membre care pot să împiedice, direct sau indirect, în mod real sau potențial, comerțul intracomunitar trebuie să fie considerate ca măsuri având un efect echivalent celui al restricțiilor cantitative⁷.

Curtea de Justiție a înlaturat justificările statelor membre care susțineau că cerințele impuse la nivel național sunt necesare pentru asigurarea unei aplicări adecvate a dispozițiilor naționale de interes public, inclusiv, în unele cazuri, a celor privind răspunderea penală. Curtea a respins acest argument. Curtea⁸ a susținut că, deși fiecare stat membru are dreptul să adopte, pe propriul teritoriu, măsuri menite să asigure protecția politicilor publice, astfel de măsuri sunt justificate doar dacă se stabilește că sunt necesare pentru atingerea unor obiective legitime de interes general și că această

⁷ A se vedea cauza 8/74, din 11 iulie 1974 și punctele 63-67 din cauza C-320/03 din 15 noiembrie 2015).

⁸ C.J.U.E., Cauza 229/83 Leclerc și alții.

protecție nu poate fi obținută prin mijloace care reprezintă mai puțin decât o restricție asupra liberei circulații a mărfurilor.

Totodată, în lumina Curții de Justiție, în aplicarea prevederilor Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene (T.F.U.E.), s-a stabilit că procedura impusă pentru comercializarea produselor nu trebuie, din cauza duratei sale și a costurilor disproportionate pe care le implică, să aibă ca rezultat descurajarea operatorilor vizăți de la urmarea planului lor de afaceri. Autorizarea prealabilă a efectuării unui comerț trebuie să se întemeieze pe criterii obiective, nediscriminatorii și cunoscute în avans de întreprinderile vizate, astfel încât să se evite o exercitare arbitrară a puterii de apreciere deținute de autoritățile naționale (Ghidul de aplicare a prevederilor tratatului referitoare la libera circulație a mărfurilor).

Statul are la îndemâna măsuri ce nu aduc atingere principiilor anterior identificate, soluția adecvată putând fi transpunerea măsurii privind constituirea unei garanții, conform art.16 din Directiva 2008/118/CE a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind regimul general al accizelor și de abrogare a Directivei 92/12/CEE, sau implementarea sistemului informatizat instituit prin Decizia nr.1152/2003/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 iunie 2003 privind informatizarea circulației și a controlului produselor supuse accizelor.

Primul alineat al art.11 din Constituție stabilește în sarcina României buna-credință în respectarea dreptului internațional, fidelitate în respectarea obligațiilor internaționale. Prin introducerea termenului „întocmai” în asumarea obligațiilor ce-i revin din tratatele la care este parte, România s-a obligat la armonizarea legislației interne cu obligațiile asumate la semnarea tratatelor internaționale.

Adoptarea dispozițiilor de armonizare permite eliminarea obstacolelor (de exemplu făcând dispozițiile naționale neaplicabile) și stabilirea de norme comune vizând garantarea liberei circulații a mărfurilor și bunurilor și respectarea celorlalte obiective stabilite în Tratatul privind UE, cum ar fi cele legate de protecția mediului și a consumatorilor, concurență etc.

Față de lipsa de armonizare a dispozițiilor Legii pentru completarea art.435 din

Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal cu dreptul UE, considerăm aceste prevederi legale ca încălcând prevederile constituționale reglementate de art.11, art.20 și art.148 din Constituție.

În lumina argumentelor anterior enunțate, apreciem că **Legea pentru modificarea și completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul Fiscal încalcă prevederile art.1 alin.(5), art.11 alin.(1)-alin.(3), art.16 alin.(1), art.20 alin.(1) și alin.(2), art.44 alin.(2), art.45, art.135 alin.(1) și alin.(2) lit.a), art.136 alin.(1) și alin.(5), art.148 alin.(1)-alin.(4) din Constituție și vă rugăm să admiteți sesizarea de neconstituționalitate formulată de Guvernul României.**

Cu deosebită considerație,

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

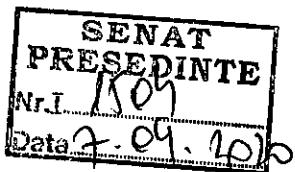
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480

Internet : <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1418 A/2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 5161 / 07 SEP 2020

Domnului ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

VICEPREȘEDINTELE SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.35 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale Uniunii Salvați România, Partidului Național Liberal, Partidului Mișcarea Populară și Partidului Social Democrat, precum și de deputați neafiliați, referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii pentru modificarea și completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (PL-x nr.303/2020).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 18 septembrie 2020, ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 7 octombrie 2020 (inclusiv, în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro).

Vă asigurăm, domnule Vicepreședinte, de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
PREȘEDINTE

Prof. univ. dr. VALEER DORNEANU

Parlamentul României
Camera Deputaților
Cabinet Secretar general

București, 04 septembrie 2020
Nr. 2/5653

Domnului Valer DORNEANU
Președintele Curții Constituționale

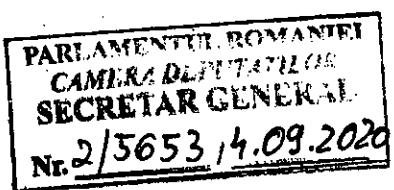
Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale USR, PNL, PMP și PSD precum și deputați neafiliați referitoare la Legea pentru modificarea și completarea art. 435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (PLx nr. 303/2020).

Cu aleasă considerație,

SECRETAR GENERAL
Silvia Claudiu MIHALCEA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR U.S.R
INTRARE / IEȘIRE Nr. 38-16/350
Ziua 04. Luna 09. Anul 2020

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Către:

SECRETARIATUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR
Doamnei Silvia-Claudia Mihalcea

Doamnă Secretar General,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă depunem alăturate sesizarea de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art. 435 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (PL-X nr. 303/2020), solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, la data depunerii.

Cu stimă,

Lider Grup USR,

Călin Popescu

Lider Grup PNL,

Florin-Claudiu Roman

Către: CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Domnului Valer DORNEANU, Președintele Curții Constituționale

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, precum și cu dispozițiile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații semnatari formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii pentru completarea art. 435 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (PL-x nr. 303/2020), pe care o considerăm neconformă cu prevederile art. 1 alin. (5), art. 11 alin. (1), art. 15 alin. (2), art. 45 și art. 135 din Legea fundamentală, pentru motivele expuse în continuare.

I.) SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul sesizării a fost inițiată în anul 2020, sub denumirea "*Propunere legislativă pentru completarea art. 435 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*", de către parlamentarii Lungu Vasile-Cristian - senator PMP, Bontea Vlad - deputat PSD, Coliu Doru-Petrișor - deputat PMP, Cristache Cătălin - deputat PMP, Cucșa Marian-Gheorghe - deputat neafiliat, Iordache Florin - deputat PSD, Lupașcu Costel - deputat PSD, Moise Costin-Sebastian - deputat PMP, Sămărtinean Cornel-Mircea - deputat PMP, Simonis Alfred - Robert - deputat PSD și Vîrză Mihaiță - deputat PSD.

Așa cum rezultă din expunerea de motive, principalul obiectiv avut în vedere de inițiatorii propunerii legislative este eficientizarea activității de prevenire și combatere a evaziunii fiscale în domeniul TVA și al impozitului pe profit, prin introducerea obligativității deținerii de depozite autorizate de către toți comercianții angro de produse energetice.

Derularea procedurii legislative la Senat:

- 24.03.2020 - propunerea legislativă a fost înregistrată pentru dezbatere cu codul B122;
- 28.04.2020 - Consiliul Legislativ a acordat avizul nr. 392 (favorabil cu observații și propunerî);
- 04.05.2020 - propunerea legislativă a fost înregistrată la Biroul Permanent cu codul L272/2020;
- 04.05.2020 - Consiliul Economic și Social a acordat avizul nr. 2578 (favorabil);
- 11.05.2020 - Comisia pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale a acordat avizul nr. 61 (negativ);
- 12.05.2020 - Comisia economică, industrii și servicii a acordat avizul nr. 205 (negativ);
- 19.05.2020 - Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital a emis raportul nr. 248 (negativ);
- 19.05.2020 - propunerea legislativă a fost respinsă cu 130 voturi contra, un vot pentru și o abținere.

Derularea procedurii legislative la Camera Deputaților:

- 20.05.2020 - propunerea legislativă a fost înregistrată la Biroul Permanent cu codul PL-x nr. 303/2020;
- 08.07.2020 - Guvernul a emis punctul de vedere nr. 5641 (negativ);
- 02.09.2020 - Comisia pentru buget, finanțe și bănci a emis raportul nr. 4c-2/484 (favorabil cu amendamente);
- 02.09.2020 - propunerea legislativă a fost adoptată cu 144 voturi pentru, 37 de voturi contra și 67 de abțineri;
- 02.09.2020 - propunerea legislativă a fost depusă la secretariatele generale ale ambelor camere, pentru 5 zile, în vederea exercitării dreptului de sesizare asupra constituționalității.

II.) ÎNCĂLCAREA DISPOZIȚIILOR ART. 11 ALIN. (1) DIN CONSTITUȚIE

Potrivit art. 11 alin. (1) din Constituție, “*Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.*” Acest text al Legii fundamentale se referă la unul dintre principiile fundamentale ale încrederii între state în raporturile lor internaționale: principiul bunei credințe.

Buna credință semnifică loialitate în respectarea dreptului internațional, fidelitate în respectarea obligațiilor internaționale, ea reprezentând un element component al principiului *pacta sunt servanda*, potrivit căruia statele au obligația să respecte și să aplique întocmai tratatele la care sunt parte.

Prevederile Legii pentru completarea art. 435 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal contravin principiilor egalitatii, proportionalitatii si libertatii de a desfasura o activitate comerciala, garantate la nivel comunitar si national, care trebuie sa prevaleze in privinta conditiilor de acces la piața de comercializare a produselor energetice, incalcarile fiind consecinte ale instituirii obligativitatii detinerii de depozite de către comercianții de produse energetice, ale exceptiilor prevazute si ale lipsei termenului de conformare, datei de incetare a valabilitatii certificatelor emise anterior si termenului de realizare a depozitelor.

Derogările de la principiul egalitatii, garanție a regulilor comunitare in privinta unei piețe concurențiale, pot fi prevăzute doar dacă se justifică prin caracterul lor necesar, pentru protejarea unor interese cu caracter general, sub condiția respectării principiului proporționalitatii și substanței acestor drepturi și libertăți, exigențe prevăzute și în cuprinsul art. 52 alin. (1)¹ coroborat cu art. 16² din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (CDFUE), care reglementează libertatea de a desfășura o activitate comercială și condițiile restrângerii acestui drept.

Prin Expunerea de motive, initiatorii justifică, în esență, reglementarea condiției deținerii spațiilor de depozitare pentru înregistrare, prin riscul de evaziune fiscală si costurile de personal, logistica si materiale importante ale Directiei Generale a Vamilor (D.G.V.) si

¹ “*Orice restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților recunoscute prin prezența cartă trebuie să fie prevăzută de lege și să respecte substanța acestor drepturi și libertăți. Prin respectarea principiului proporționalitatii, pot fi impuse restrângerii numai în cazul în care acestea sunt necesare și numai dacă răspund efectiv obiectivelor de interes general recunoscute de Uniune sau necesității protejării drepturilor și libertăților celorlalți.*”

² “*Libertatea de a desfășura o activitate comercială este recunoscută în conformitate cu dreptul Uniunii și cu legislațiile și practicile naționale.*”

Direcției Generale Antifraudă Fiscală (D.G.A.F.), generat de comercializarea produselor în modalitatea actuală, risc identificat chiar de catre initiatori doar pentru TVA la marja practicată de operatorul economic (care poate fi între 2% și 5%) și la impozitul pe profit aferent acestei marje (ambele sub 1% din valoarea produselor energetice/petroliere valorificate) rezultate din vânzări succesive, în condițiile în care (la momentul avut în vedere de initatorii proiectului legislativ) accizele sunt achitare integral anterior punerii acestuia în consum³.

Consideram ca referirile la eficientizarea activitatii de prevenire și combatere a evaziunii fiscale in domeniu nu se sustin, intrucat prevederile supuse analizei de neconstitutionalitate vizeaza operatorii cu produse accizabile supuse accizelor armonizate dupa ce acestea au devenit anterior exigibile și au fost achitare la bugetul de stat, acciza fiind inclusa in pretul produselor anterior operatiunilor descrise propunerea legislativa.

Totusi, pentru a se reduce riscul de evaziune fiscală ori imposibilitatea executării silite din cauza nedeținerii de active ori de disponibilități bănești în conturi, statul și autoritatea sa fiscală au la îndemâna alte măsuri ce nu aduc atingere principiilor anterior identificate, precum constituirea unei garanții, conform art. 16 din Directiva 2008/118/CE a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind regimul general al accizelor și de abrogare a Directivei 92/12/CEE, care nu impune condiția existenței unor spații de depozitare și/sau recepționarea sau livrarea fizica doar din aceste spații de depozitare.

Prin instituirea condiției de înregistrare doar a spațiilor de depozitare și a excepțiilor, prevederile proiectului legislativ încalcă principiul liberei circulații a mărfurilor, consacrat prin art. 34 - 36 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE), pentru cărora aplicare a fost elaborat în anul 2010 Ghidul de aplicare a prevederilor tratatului referitoare la libera circulație a mărfurilor, care la Capitolul 3.3 – „*Bariere tipice în calea comerțului de mărfuri*” definește ca barieră tipică obligația de a dispune de spații de depozitare în statul membru de import.

---

³ Codul fiscal stipulează, la art. 338, că produsele accizabile sunt supuse regimului accizelor fie la momentul producerii acestora, inclusiv, acolo unde este cazul, la momentul extracției acestora, pe teritoriul Uniunii Europene, fie la momentul importului acestora pe teritoriul Uniunii Europene, iar la art. 341 se prevede că persoana plătită de accize este antrepozitarul autorizat, destinatarul înregistrat sau orice altă persoană care eliberează produsele accizabile din regimul suspensiv de accize ori pe seama căreia se efectuează această eliberare, iar, în cazul ieșirii neregulamentare din antrepozitul fiscal, orice altă persoană care a participat la această ieșire.

Cerințele naționale de reglementare a stocării sau depozitării mărfurilor importate reprezintă o încălcare a art. 34 din TFUE, prin discriminarea realizată de excepțiile instituite, în special cea referitoare la afiliere.

Prin obligarea întreprinderilor la suportarea costurilor pentru înființarea depozitelor, în special a întreprinderilor mici și mijlocii, devine dificilă, dacă nu imposibilă, funcționarea acestora. În general, obligațiile de a dispune de spații de depozitare în statul membru de import pot în general să fie contrare art. 34 din TFUE.

Unele state membre au încercat să justifice aceste cerințe arătând că sunt necesare pentru asigurarea unei aplicări adecvate a dispozițiilor naționale de interes public, inclusiv, în unele cazuri, a celor privind răspunderea penală. Curtea de Justiție a Comunităților Europene (CJCE) a respins acest argument. Curtea a susținut că, deși fiecare stat membru are dreptul să adopte, pe propriul teritoriu, măsuri menite să asigure protecția politicilor publice, astfel de măsuri sunt justificate doar dacă se stabilește că sunt necesare pentru atingerea unor obiective legitime de interes general și că această protecție nu poate fi obținută prin mijloace care reprezintă mai puțin decât o restricție asupra liberei circulației a mărfurilor⁴.

Prin urmare, nu există risc de evaziune fiscală și nu poate fi considerat obiectiv legitim de interes general în condițiile în care TVA-ul și accizele sunt achitate integral anterior punerii în consum și cu atât mai puțin costurile de personal, logistica și materiale importante ale D.G.V. și D.G.A.F. aferent unui risc identificat de sub 1% din valoarea totală a produselor energetice/petroliere comercializate, respectiv la TVA-ul aferent marjei comerciale practicate de operatorul economic (care poate fi între 2% și 5% din valoarea produselor comercializate) și la impozitul pe profit aferent acestei marje (ambele sub 1% din valoarea produselor energetice/petroliere valorificate).

III.) ÎNCĂLCAREA DISPOZIȚIILOR ART. 15 ALIN. (2) DIN CONSTITUȚIE

---

⁴ Cauza C-12/02 *Grilli*, punctele 48 și 49; Cauza 193/94 *Skanavi și Chryssanthakopoulos*, p. I-929, punctele 36-38; Cauza 155/82 *Comisia/Belgia*, p. 531, punctul 15; Cauza 13/78 *Eggers*, p. 1935)

Potrivit art. 15 alin. (2) din Constituție, „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile*”. Totodată, art. 6 din Codul civil dispune după cum urmează: „(1) *Legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă.* (5) *Dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare.* (6) *Dispozițiile legii noi sunt de asemenea aplicabile și efectelor viitoare ale situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acesteia, derivate din starea și capacitatea persoanelor, din căsătorie, filiație, adopție și obligația legală de întreținere, din raporturile de proprietate, inclusiv regimul general al bunurilor, și din raporturile de vecinătate, dacă aceste situații juridice subzistă după intrarea în vigoare a legii noi.*”

Astfel, potrivit dispozițiilor constituționale și legale anterior invocate, suntem în prezența unei reguli imperative de la care nu se poate deroga în materie civilă sau fiscală. Chiar și în ipoteza în care legiuitorul ar dori în mod justificat să înlăture sau să atenueze unele situații nedrepte, nu poate realiza acest lucru prin intermediul unei legi care să aibă caracter retroactiv, ci trebuie să caute mijloacele adecvate care să nu vină în contradicție cu acest principiu constituțional. Consecințele înscrierii principiului neretroactivității în Constituție sunt foarte severe și se justifică prin faptul că asigură în condiții mai bune securitatea juridică și încrederea în sistemul de drept.

Prevederile Legii pentru completarea art. 435 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal încalcă principiul neretroactivității, întrucât obligă și pe operatorii economici care dețin deja atestate valabile să se supună noii proceduri, în condițiile în care aceste atestate își pierd valabilitatea la data intrării în vigoare a modificării legislative propuse, independent de termenul lor de valabilitate, aducând astfel atingere drepturile câștigate de catre operatorii economici sub imperiul vechii reglementări, care au așteptarea legitima ca atestatele emise în temeiul actualelor prevederi să nu își piarda valabilitatea decât ca urmare a revocării din culpa a acestora și nu ca urmare a manifestării discretionare de voința a legiuitorului.

Or, potrivit art. 15 alin. (2) Constituție, singurele excepții admise de la principiul neretroactivității legii noi sunt legile penale și legile contravenționale mai favorabile, iar în condițiile art. 6 alin. (1) și (5) din Codul civil, dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și

faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare.

După cum am arătat deja, retroactivând, prevederile legii care face obiectul prezentei sesizări de neconstituționalitate aduc atingere principiilor securității raporturilor juridice și al așteptărilor legitime, recunoscut prin jurisprudenta națională și a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE)⁵.

IV.) ÎNCĂLCAREA DISPOZIȚIILOR ART. 45 ȘI ART. 135 DIN CONSTITUȚIE

Conform art. 45 din Constituție, „*Accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera initiativa și exercitarea acestora în condițiile legii sunt garantate.*”

Potrivit art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Constituție, „*Economia României este economie de piata, bazată pe libera initiativa și concurența. Statul trebuie să asigure: libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție.*”

Dispozitiile Legii pentru completarea art. 435 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal contravin prevederilor constitutionale referitoare la libertatea economică prevazuta de dispozitiile art. 45, ingradind libera initiativa și accesul liber al persoanei la o activitate economică.

Totodata, această lege nu respectă cerința constitutională prevăzută de dispozitiile art. 135 referitoare la libera initiativa și la obligația statului de a asigura libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție, precum și cele referitoare la egalitatea în drepturi, fiind eliminat dreptul de a vinde produse energetice în regim angro fără depozitare, pentru motivele precizate mai sus.

In context, conditionarea continuării desfasurării activității operatorului economic este de natură să îngrade și nejustifică și neproporțional liberul acces la o activitate economică,

---

⁵ Hotărârea din 15 iulie 2004, pronunțată în Cauza C-459/02 - Willy Gerekins și Asociația Agricolă Procol pentru promovarea comercializării produselor lactate împotriva Marelui Ducat al Luxemburgului, par. 23 și 24

iar motivele invocate de initiatorii proiectului legislativ, respectiv evaziunea fiscala si scaderea costurilor ANAF, nu se regasesc in exceptiile prevazute de art. 53 din Constitutie, potrivit caruia *"(1) Exercitiul unor drepturi sau al unor libertati poate fi restrâns numai prin lege si numai daca se impune, dupa caz, pentru: apararea securitatii nationale, a ordinii, a sanatatii ori a moralei publice, a drepturilor si a libertatilor cetatenilor; desfasurarea instructiei penale; prevenirea consecintelor unei calamitati naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav. (2) Restrângerea poate fi dispusa numai daca este necesara intr-o societate democratica. Masura trebuie sa fie proportionala cu situatia care a determinat-o, sa fie aplicata in mod nediscriminatoriu si fara a aduce atingere existentei dreptului sau a libertatii."*

Principiul liberei concurențe, aşa cum este consacrat în art. 135 din Constituție, constă în aptitudinea fiecărei întreprinderi de a alege și utiliza mijloacele pe care le consideră optime pentru menținerea și sporirea clientelei. Limitele exercitării liberei concurențe sunt stabilite de principiul eticii concurențiale: actele de concurență trebuie realizate cu respectarea normelor de morală, a bunei-credințe și a ordinii publice.

Art. 2 din Legea nr. 21/1996 privind concurența, consacră expres principiul proporționalității. Normele de dreptul concurenței se aplică actelor și faptelor care restrâng, împiedică sau denaturează concurența și devin incidente numai în măsura în care aceasta este necesar pentru asigurarea unei concurențe normale. Pe de altă parte, sancțiunile aplicate sunt individualizate, ca natură și quantum, în funcție de o serie de elemente caracteristice ale participantului la actul sau faptul sănctionabil: gradul de implicare, puterea economică, consecințele produse, etc. Trebuie respectat un raport corect între gravitatea sau consecințele faptei constatate, circumstanțele săvârșirii acesteia și măsura sănctionatorie aplicată.

Fata de aceste aspecte, aplicarea prevederilor proiectului legislativ ar avea efecte negative asupra activităților desfășurate de operatorii din sectorul comercializării angro de produse petroliere și, totodată, restricționeaza activitatea economică și limiteaza concurența, mulți agenti economici neputând să indeplinească condițiile impuse, efectul fiind limitarea comerțului putând duce chiar la o blocare a activității operatorilor economici vizati și chiar a economiei.

Încălcarea dreptului la libertatea comerțului și eliminarea intermediarilor de pe piață are drept consecință diminuarea volumului de marfă vânduta, respectiv a cifrei de afaceri și a veniturilor operatorilor economici.

Nu în ultimul rand, proportionalitatea unui act administrative presupune o relație considerată justă între măsura juridică adoptată, realitatea socială și scopul legitim urmarit. În dreptul public, incălcarea principiului proportionalității este considerată ca fiind depasirea libertății de acțiune, lăsată la dispozitia autoritatilor, și, în ultima instanță, exces de putere.

În continuare, înțelegem să invocăm apărările Avocatului Poporului din cuprinsul exceptiei de neconstitutionalitate cu privire la Ordonanta de Urgență a Guvernului nr. 8/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative:

“Ca principiu general al dreptului, proportionalitatea presupune o relație considerată justă între măsura juridică adoptată, realitatea socială și scopul legitim urmarit. Proportionalitatea poate fi analizată cel puțin ca rezultat al combinării a trei elemente: decizia luată, finalitatea acesteia și situația de fapt careia își se aplică, fiind corelată cu concepțile de legalitate, oportunitate și putere discreționară. În dreptul public, cum este și cazul supus controlului de constitutionalitate, incălcarea principiului proportionalității este considerată ca fiind depasirea libertății de acțiune, lăsată la dispozitia autoritatilor, și, în ultima instanță, exces de putere. Amintim că există interferență între principiul proportionalității și alte principii generale ale dreptului, respectiv: principiile legalității și egalității, precum și principiul echității și justitiei.”

Din cele prezentate, reiese că principiul proportionalității presupune existența unui raport echilibrat sau adecvat, între acțiuni, situații, fenomene, precum și limitarea măsurilor dispuse de autoritățile statale la ceea ce este necesar pentru atingerea unui scop legitim, în acest fel fiind garantată drepturile și libertățile fundamentale, și evitat abuzul de drept.

Cu alte cuvinte, apreciem că necesitatea asigurării unui just echilibru între exigentele intereselor generale ale comunității și imperativele de apărare a drepturilor fundamentale se concretizează în necesitatea existenței unui raport rezonabil de proportionalitate între mijloacele folosite și scopul urmarit. Verificarea acestui just echilibru impune un examen global al diferitelor interese în cauză. [...]. Ca atare, dispozițiile legale criticate conditionează

exercitarea de catre agentul economic a liberului acces la o activitate economica de achitare a unei sume de bani avand caracter exorbitant, acesta fiind practic, constrans de organele statului sa suporte o sarcina inechitabila si neconstitutionala in vederea exercitarii unei libertati fundamentale. Or, plata unei asemenea sume, care are caracter arbitrar, constituie nu doar o masura de restrangere a exercitiului drepturilor, ci si o obligatie excesiva asupra patrimoniului operatorului economic, care poate conduce la o imbogatire a statului corelativ cu diminuarea proprietatii persoanei, neconforma cu principiile unei societati democratice.

In plus, apreciem ca nu este respectata cerinta constitutionala prevazuta de art. 135 alin. (2) din Legea fundamentala, referitoare la obligatia statului de a asigura crearea cadrului favorabil pentru valorificarea factorilor de productie. In context, conditionarea continuarii desfasurarii activitatii operatorului economic este de natura a ingradit in mod nejustificat si neproporțional liberul acces la o activitate economica. ”

Relevant în acest sens este și avizul negativ transmis Senatului României de Consiliul Concurenței care arată că riscurile generate de adoptarea propunerii legislative pot fi mai mari decât beneficiile, aspect relevat în raportul de respingere al Comisiei Buget, Finanțe, Activitate Bancară și Piață Financiară din Senatul României (raportul nr. 248/2020).

Fata cele expuse mai sus, învederăm că această lege conduce la interzicerea unei activități economice și la limitarea concurenței, restrange geografic aria de desfacere a produselor energetice și lichidează revanzatorii/distribuitorii (intermediarii), cei mai mulți operatori economici neputând să indeplinească noile condiții limitativ impuse, efectul imediat fiind limitarea comerțului și putând duce chiar la incetarea activitatii operatorilor economici ce comercializează produse energetice, cu afectarea imediata a incasarilor la bugetul de stat, cu disponibilizarea unui număr foarte mare de angajați, cu un impact major asupra unei parti importante din economia națională.

V.) ÎNCĂLCAREA DISPOZIȚIILOR ART. 1 ALIN. (5) DIN CONSTITUȚIE

Unul dintre numeroasele efecte ale revizuirii Constituției din anul 2003 a fost transformarea unei îndatoriri esențiale a persoanelor fizice și juridice române într-un adevărat principiu general al Legii fundamentale. În concret, caracterul obligatoriu al Constituției și legilor adoptate în baza sa, precum și supremația Legii fundamentale ca valoare fundamentală a statului de drept, aspecte consacrate anterior doar în jurisprudența Curții Constituționale, au

fost integrate la art. 1 prin adăugarea unui nou alineat (5), conform căruia “*În România, respectarea Constituției, a supremăției sale și a legilor este obligatorie*”.

Această obligație, ce revine atât persoanelor fizice (cetățeni romani, străini și apatrizi) cât și persoanelor juridice (de drept public și privat) care se află sau activează permanent ori temporar pe teritoriul țării, se aplică în egală măsură și Parlamentului, inclusiv în privința modului de exercitare a atribuției sale principale și esențiale, respectiv aceea de unică autoritate legiuitorie a țării, care constă în elaborarea proiectelor de lege și adoptarea acestora ca legi ale statului român.

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, “*Normele de tehnică legislativă sunt obligatorii la elaborarea proiectelor de lege de către Guvern și a propunerilor legislative aparținând deputaților, senatorilor sau cetățenilor, în cadrul exercitării dreptului la inițiativă legislativă, la elaborarea și adoptarea ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, precum și la elaborarea și adoptarea actelor normative ale celorlalte autorități cu asemenea atribuții.*”

În privința efectelor încalcării normelor de tehnică legislativă asupra constituționalității actelor normative, Curtea Constituțională a statuat următoarele:

“*Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară. Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora <<Curtea Constituțională este garantul supremăției Constituției>>, și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, <<în România, respectarea [...] legilor este obligatorie>>. Astfel, Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.*” (Decizia nr. 26/2012)

"(...) respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție." (Decizia nr. 22/2016)

a) Încălcarea Legii nr. 24/2000

În procedura de avizare a proiectului de lege au fost incalcate art. 6, art. 7, art. 9 si art. 13 din Legea nr. 24/2000, potrivit cărora trebuie să fie repectată procedura de avizare, să fie evaluat preliminar impactul, iar actele normative să se integreze organic în sistemul legislației.

Astfel, proiectul de lege trebuia să fie corelat cu reglementările comunitare și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudenta Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), corelare care lipsește, asa cum am arătat anterior, această lege fiind întocmită cu incalcarea CDFUE și TfUE. Totodată, nu există o corelare nici cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune, respectiv Constituția României, Codul civil și Legea nr. 21/1996.

Mai mult decât atât, în faza de elaborare a proiectului de lege, initiatorii trebuiau să solicite avizul autoritatilor interesate în aplicarea acestora și prevazute de lege (ANAF și Consiliul Concurenței) și abia după încheierea procedurii de avizare, acesta trebuia supus avizarii Consiliului Legislativ.

În fapt, nu a fost obținut avizul Consiliului Concurenței nici în etapa elaborării și nici în etapa avizării, proiectul de lege fiind transmis Consiliului Legislativ încă din data de 30.03.2020, fără avizele necesare și prevazute în mod expres de lege, respectiv dispozițiile art. 25 alin. (1) lit. I și art. 25 alin. (3) din Legea nr. 21/1996 a concurenței. Avizul Consiliului Concurenței a fost solicitat și obținut ulterior, în faza dezbatării actului normativ ceea ce nu acoperă viciul descris anterior. Mai mult, avizul Consiliului Concurenței NU este înscris în fișa actului normativ de pe paginile electronice ale Senatului și Camerei Deputaților deși în raportul Consiliului sesizate pentru elaborarea raportului în primă Cameră sesizate se menționează, în clar, că s-ar fi transmis din partea Consiliului Concurenței un aviz negativ.

Totodata, s-au incalcat prevederile art. 6 alin. (3) și art. 7 din Legea nr. 24/2000, întrucât nu s-a realizat o evaluare preliminară a impactului – care, deși nu este obligatorie, se impune a

fi efectuata, intrucat impacteaza in mod esential drepturile si libertatile garantate national si comunitar – presupunea identificarea si analizarea efectelor economice, sociale care le produc, dar si o evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale.

Astfel, in eleborarea unui act normativ trebuie respectate procedurile legale prevazute de Legea nr. 24/2000, printre care si motivarea proiectelor de acte normative, in continutul caruia pe langa motivul emiterii trebuie sa se regasesaca si impactul socio-economic si financiar al actului.

Studiul de impact se impune a fi efectuat, cu atat mai mult cu cat activitatea desfasurata la nivel national de marii revanzatori/distribuitori nu se justifica din punct de vedere economic, crearea/construirea unui spatiu de depozitare langa sau in aceeași zonă cu cele aproximativ 15 spatii de depozitare aparținând producătorilor/importatorilor.

De asemenea, timpul de edificare a unor astfel de obiective (inclusiv perioada de avizare/autorizare a acestora) fiind de cel putin 3 ani, iar costurile de construire se vor regasi in preturile de comercializare ale produselor catre utilizatorii finali – masuri ce nu pot fi luate intr-un termen scurt.

Motivele privind neplata accizelor si a TVA si evaziunea fiscala creata prin neplata acestora, care stau la baza intocmirii acestui proiect de lege, nu pot fi primite si nu au niciun suport faptic si juridic, intrucat produsele sunt scoase din antrepozit de productie si de depozitare si livrate numai dupa ce sunt achitate accizele si TVA-ul aferent, lipsind orice posibilitate de fraudare fraudare cu privire la neplata acestora catre bugetul de stat.

b) Încălcarea Legii nr. 21/1996

Potrivit dispozitiilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 21/1996, sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autoritatilor care restrang, impiedica sau denatureaza concurenta, precum limitarea libertatii comertului sau autonomiei intreprinderilor, exercitate cu respectarea reglementarilor legale, sau stabilirea de conditii discriminatorii pentru activitatea intreprinderilor.

Se poate observa ca legea supusă controlului de constituiționalitate incalca dispozitiile și principiile Legii nr. 21/1996, întrucât elimină de pe piata toți operatorii care nu detin depozite. De asemenea, apare ca inexplicabilă nevoia unei noi reglementări privind produse energetice pentru care accizele au fost deja platite la ieșirea din depozitele producătorului/importatorului. Acest act normativ obligă practic toți agentii economici să detină depozite, iar marfa ar urma să fie transportată doar dintr-un depozit într-un alt depozit, facând ineficientă orice activitate economică.

Mai mult decât atât, încalcarea dreptului la libertatea comerțului și eliminarea revanzatorilor/distribuitorilor de pe piata are drept consecință diminuarea volumului de marfă vândută, respectiv reducerea drastica a cifrei de afaceri și a veniturilor ce pot fi obinute de operatorii economici de pe piata.

Nu în ultimul rand, prețul de vânzare a produselor energetice de către revanzatori/distribuitori nu depășește prețul de la producător, întrucât acestia beneficiază de marje de discount având în vedere cantitățile importante pe care le achiziționează. Dimpotrivă, prețul produselor nu va scădea prin eliminarea revanzatorilor/ distribuitorilor, ci va crește, ca urmare a creșterii costurilor de depozitare.

Fără de aceste aspecte, mulți agenți economici neputând să indeplinească condițiile impuse, vor fi eliminati de pe piata, afectând grav cadrul concurențial și creând un monopol pentru cei 4 operatori principali din România (n.r. Petrom, Lukoil, Rompetrol, Mol).

Astfel, se restrange geografic aria de desfacere a produselor energetice și se elimină revanzatorii/distribuitorii sau li se restrange drastic activitatea de comerț în regim anglo, neexistând posibilitatea asigurării depozitelor pentru înregistrarea tuturor celor cca. 900 de operatori economici, iar prețul de revanzare crescând ca urmare a costurilor generate de depozitare, încarcare, descarcare și transport, aspecte de natură a vătăma consumatorul final.

În susținerea incalcării drepturilor și a legislației din domeniul concurenței, aratăm că prin Adresa nr. 107/15.02.2019, Consiliul Concurenței a precizat că ANAF nu a solicitat un punct de vedere, anterior emiterii Ordinului Președintelui ANAF nr. 3236/2018, și a reiterat

ingrijorarile semnalate anterior, avand în vedere ca prevederile acestuia sunt în mare parte identice celor continute de Ordinul Președintelui ANAF nr. 1960/2018.

Din punctul de vedere al efectelor anticoncurențiale, ar urma să fie restrâns considerabil numărul operatorilor economici, prin instituirea condițiilor precizate pentru comercializare detinerea de depozite angro autorizate, în combinație cu încetarea valabilității atestatelor valabile anterior intrarii în vigoare a legii și fara instituirea unui termen rezonabil pentru îndeplinirea obligației de către operatorii economici care intenționează să comercializeze în sistem angro produse energetice de a realiza spații de depozitare corespunzătoare, obligație ce presupune îndeplinirea unei proceduri prealabile de avizare și autorizare, de lungă durată, procedură ce va fi urmată de faza executării materiale, propriu-zise, a depozitului, ce implică, de asemenea, o perioadă indelungată de timp.

Tot efecte anticoncurențiale produce și încălcarea principiului egalității, garantat la nivel intern și comunitar, ce ar trebui să prevaleze în privința condițiilor de acces la piața de comercializare a produselor energetice, încălcat prin excepțiile instituite atât în privința datei de încetare a valabilității certificatelor emise anterior, cât și în privința obligativității deținerii de depozite.

Astfel, prevederile acestei legi exceptează de la îndeplinirea condiției deținerii de spații de depozitare două categorii de operatorii economici, respectiv aceia care: comercializează produse energetice în baza cardurilor de combustibil către consumatorii finali, sau sunt afiliați ai operatorilor economici autorizați ca antrepozitari autorizați, destinatari înregistrați sau care dețin atestat de comercializare angro de produse energetice și care comercializează produse energetice din locațiile autorizate ale operatorilor economici cu care sunt afiliați.

Este evident că nu orice operator economic se va putea încadra în sfera de aplicare a acestor două excepții, ce presupun: a) livrare directă către consumator final, b) acord de voință cu un alt operator economic în sensul afilierii, altfel spus îndeplinirea condiției depinde și de voința unui terț și nu doar de subiecții cărora li se adresează proiectul legislativ.

Art. 2 din Legea 21/1996 consacra expres principiul proporționalității: normele de dreptul concurenței se aplică actelor și faptelor care restrâng, impiedică sau denaturează

concurrenta si devin incidente numai in masura in care aceasta este necesar pentru asigurarea unei concurente normale. Pe de alta parte, orice masuri care sunt luate nu pot restrange cadrul concurrential.

Prin Adresa nr. 14165/31.10.2018, transmisă către ANAF, Consiliul Concurenței și-a exprimat îngrijorarea cu privire la riscurile aplicării Ordinului Președintelui ANAF nr. 1960/2018, după cum urmează:

"In vederea asigurarii unui climat concurrential normal in sectorul comercializarii angro de produse petroliere, Consiliul Concurenței a transmis Senatului si Camerei Deputatilor puncte de vedere si ingrijorarile pe care autoritatea de concurenta le are cu privire la riscurile modificarilor propuse prin propunerea legislative de completare a art. 435 a legii de aprobatie a Codului fiscal.

In acest sens, Consiliul Concurenței a atras atentia asupra existentei riscului afectarii activitatii economice derulate de unele companii din sectorul comercializarii angro de produse petroliere. Afectarea activitatii ar putea consta chiar in iesirea de pe piata a unora din aceste companii, fapt care ar influenta in mod direct mediul concurrential din sectorul vizat. De asemenea, reducerea numarului de operatori ar putea genera reducerea gradului de concurenta, existand posibilitatea cresterii preturilor pentru utilizatorii finali.

Prin urmare, autoritatea de concurenta a recomandat identificarea unei solutii pe termen lung, care sa aiba capacitatea de a rezolva problemele, fara insa a avea efecte negative asupra activitatilor desfasurate de operatorii din sectorul comercializarii angro de produse petroliere. "

In sustinerea incalcarii drepturilor si a legislatiei din domeniul concurenței, aratam ca prin Adresa nr. 107/15.02.2019, Consiliul Concurenței a informat asupra faptului ca ANAF nu a le-a solicitat un punct de vedere anterior emiterii Ordinului Președintelui ANAF nr. 3236/2018 si a reiterat îngrijorarile semnalate anterior, avand in vedere ca prevederile acestuia sunt in mare parte identice celor continute de Ordinul Președintelui ANAF nr. 1960/2018, iar ambele sunt similare pana aproape de identitate cu prezentul proiect legislativ.

Anterior, prin Adresa nr. 1465/31.10.2018, referitoare la Ordinul Președintelui ANAF nr. 1960/2018, Consiliul Concurenței a susținut nevoia existenței pe piață a intermedierei de produse energetice angro fără depozitare. De asemenea, Consiliul Concurenței a comunicat Senatului un punct de vedere în care apreciaza că existența pe piață de profil a unui palier intermediar, între nivelul producătorilor și cel al consumatorilor finali, arata nevoia pentru serviciile oferite de acești intermediari: agregarea cererii micilor consumatori și obținerea unor condiții mai favorabile, etc. În același punct de vedere, Consiliul Concurenței a subliniat că există posibilitate ca, în lipsa unor studii riguroase, masura interzicerii comercializării angro de produse petroliere de către operatori, care nu detin spații de depozitare să fie disproportională față de dimensiunea problemelor de natură fiscală, identificate de ANAF, existând riscul că efectele negative generate de această masură să fie mai mari decât beneficiile preconizate.

Acest punct de vedere al Consiliului Concurenței a fost avut în vedere de către Comisia de buget, finanțe și bani din cadrul Senatului la întocmirea raportului de respingere a acestei propuneri legislative, propunere ce în final a fost respinsă de către plenul Senatului.

c) Încălcarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Prin adoptarea proiectului legislativ în forma actuală se încalcă principiul predictibilității actului administrativ și art. 4 din Codul fiscal, nefiind prevăzut un termen minim de cel puțin 6 luni înainte de data intrării în vigoare a legii.

Totodata, potrivit art. 4 alin. (2) din Codul fiscal, orice modificare sau completare la prezentul cod intra în vigoare cu începere din prima zi a anului următor celui în care a fost adoptată prin lege – în condițiile eliminării unor facilități, cum este cazul în prezenta speta.

Considerăm că modificarea prevederilor Codului fiscal trebuie efectuată cu respectarea termenului de cel puțin 6 luni instituit de Codul fiscal, aceasta având scopul de a asigura predictibilitatea actului fiscal, iar operatorii economici să nu fie luati prin surprindere.

Sub acest aspect, punem la îndoială legalitatea proiectului legislativ, operatorii economici detinători de atestat de comercializare produse energetice în regim angro fără

depozitare avand asteptari si drepturi legitime conferite de Codul fiscal ce tin de securitatea raporturilor juridice, avand in vedere efectele produse deja si de faptul detinerii de atestate obtinute anterior modificarii ce urmeaza a fi introduse prin prezentul proiect legislativ, precum si de obligatiile juridice pe care acesti operatori economici si le-au asumat in cursul activitatii prestate conform atestatului respectiv.

In consecinta, din perspectiva caracterului rezonabil al termenului in care operatorii trebuie sa se conformeze, nu exista posibilitatea reala de a se conforma noilor cerinte. Cu alte cuvinte, termenul de aplicare a modificarii legislative nu este rezonabil pentru conditiile care se cer a fi indeplinite de operatorii care detin deja un atestat, iar prin modificarea legislativa nu se permite efectiv operatorilor economici sa se conformeze fara repercusiuni negative si imediate asupra activitatii curente a acestora.

Astfel, conditia asigurarii unui depozit si conditia ca toate cantitatile de produse energetice comercializate in baza atestatului trebuie sa fie receptionate si livrate fizic doar din depozitul angro autorizat reprezinta aspecte noi in activitatea desfasurata si pentru care trebuie alocat un buget important - resurse financiare insemmate, ceea ce presupune o reconsiderare esentiala a fondurilor banesti de care dispun toti operatorii economici cu efecte negative in desfasurarea activitatii curente a tuturor acestora.

In acest sens, sub aspectul identificarii unor spatii de depozitare, edificarii si/sau amenajarii acestora pentru conformitatea cu obligatiile impuse, lipsa unui termen rezonabil de cel putin 6 luni face ca acest termen de intrare in vigoare a modificarii legislative propuse sa fie abuzivă, discretionară si imposibil de respectat, neexistand posibilitatea asigurarii geografice a depozitelor.

Referitor la predictibilitate, s-a aratat in nenumarate randuri ca numeroasele modificari ale reglementarilor fiscale sunt de natura a destabiliza activitatea operatorilor economici si, totodata, de a descuraja investitiile pe plan local iar, in acest sens, Comisia Europeană a subliniat ca la nivelul Romaniei, „*politica fiscală este lipsita de continuitate, previzibilitate si planificare strategică*”, fapt intarit de dispozitiile acestei legi.

In acest context, invocam si pozitia Avocatului Poporului consemnata in cuprinsul Deciziei nr. 447/2013 referitoare la admiterea exceptiei de neconstitutionalitate a dispozitiilor

Ordonantei de urgență a Guvernului nr. 91/2013 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență:

"[...] în acord cu principiul general al legalității, prevazut și de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în privința importanței asigurării accesibilității și previzibilității legii, inclusiv sub aspectul stabilității acesteia, instituind și o serie de reperă pe care legiuitorul trebuie să le respecte pentru asigurarea acestor exigențe (Hotărarea din 26 aprilie 1979, pronuntată în Cauza Sunday Times contra Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Hotărarea din 20 mai 1999, pronuntată în Cauza Reckvenyi contra Ungariei, Hotărarea din 4 mai 2000, pronuntată în Cauza Rotaru impotriva României, Hotărarea din 25 aprilie 2006, pronuntată în Cauza Dammann impotriva Elveției).

Principiul previzibilității impune ca autoritățile publice să reglementeze relațiile sociale prin adoptarea de acte normative care să intre în vigoare, în cazuri justificate, după trecerea unei perioade rezonabile de timp, astfel încât să permită oricărei persoane să poată recurge la consultanța de specialitate în vederea adoptării unei atitudini potrivite. Lipsa unei asemenea exigențe a normelor juridice determină o nesiguranță a raporturilor juridice, care poate avea ca efect vătamarea drepturilor subiecților de drept vizati de ipoteza normei legale.

Totodata, asigurarea securității juridice trebuie observată cu mai mare strictete în cazul regulilor cu implicații și consecințe financiare, încât cei vizati de acestea să cunoască precis întinderea obligațiilor impuse (a se vedea hotărările pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Cauza C-325/85, Irlanda impotriva Comisiei, Cauza C-237/86, Olanda impotriva Comisiei, Cauza C-255/02 și Halifax plc, Leeds Permanent Development Services Ltd și County Wide Property Investments Ltd impotriva Commissioners of Customs & Excise).

”

Sub aspectul identificării unor spații de depozitare, edificări și/sau amenajării acestora pentru conformitatea cu prevederile legale privind antrepozitele fiscale, nu există un termen rezonabil și realist de conformare raportat la procedurile greoaie de avizare, autorizare sau edificare a unor astfel de spații.

Consideram ca lipsa mentionarii termenului de incetare a valabilitatii atestatelor obtinute in baza reglementarilor actuale nu este predictibila si rezonabila, intrucat nu exista posibilitatea reala a autoritatii fiscale de solutionare a cererilor de emitere a unor noi atestate, lipsind o perioada tranzitorie intre data intrarii in vigoare a modificarilor legislative, date depunerii cererilor de emitere a noilor atestate si data solutionarii acestor noi cereri, respectiv data incetarii valabilitatii atestatelor emise in baza Ordinului nr. 1.849/2016.

In concret, nu exista posibilitatea solutionarii acestora de catre autoritatea emitenta pana la data de incetare a valabilitatii atestatelor. Fata de acest aspect, se impunea ca valabilitatea atestatului de comercializare emis in baza vechiului ordin sa fie prelungita pana la data solutionarii cererii de emitere a unui nou atestat pentru a se permite astfel desfasurarea activitatii, cel putin 6 luni. Din perspectiva argumentelor invocate va rugam sa constatați ca Legea este neconstituțională în ansamblul său.

În drept, ne intemeiem sesizarea pe dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Lista susținătorilor sesizării de neconstitucionalitate a Legii pentru completarea art. 435 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Pl-X nr. 303/2020)

NR.	DEPUTAT	SEMNAȚURĂ	PARTID
1.	ARSU ALIN-IONUȚ		USR
2.	BARNA ILIE-DAN		USR
3.	BENGA TUDOR-VLAD		USR
4.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN		USR
5.	BULAI IULIAN		USR
6.	CHICHIRĂU COSETTE-PAULA		USR
7.	COSMA LAVINIA-CORINA		USR
8.	DAN NICUȘOR-DANIEL		Afiat USR
9.	DEHELEAN SILVIU		USR
10.	DRULĂ CĂTĂLIN		USR
11.	DURUŞ VLAD-EMANUEL		USR
12.	ION STELIAN-CRISTIAN		USR
13.	IURIȘNIȚI CRISTINA-IONELA		USR
14.	LUPESCU DUMITRU		USR
15.	MOȘTEANU LIVIU-IONUȚ		USR
16.	NĂSUI CLAUDIU-IULIUS-GAVRIL		USR
17.	POP RAREŞ-TUDOR		USR
18.	POPESCU NICOLAE-DANIEL		USR
19.	PRISNEL ADRIAN-CLAUDIU		USR
20.	PRUNĂ CRISTINA-MĂDĂLINA		USR
21.	RĂDULESCU DAN-RĂZVAN		USR
22.	RODEANU BOGDAN-IONEL		USR
23.	SEIDLER CRISTIAN-GABRIEL		USR
24.	STANCIU-VIZITEU LUCIAN-DANIEL		USR
25.	UNGUREANU EMANUEL-DUMITRU		USR
26.	VLAD SERGIU-COSMIN		USR
27.	ZAINEA CORNEL		USR
28.			
29.			
30.			

Lista susținătorilor sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (Pl-x nr. 303/2020)

NR.	DEPUTAT	PARTID	SEMNAȚURĂ
1.	DAN NICUȘOR DANIEL	USR	[REDACTAT]
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

**Lista susținătorilor sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art.435
din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (Pl-x nr. 303/2020)**

NR.	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Dep. Silviu Dehelean		USR
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

Lista susținătorilor sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (Pl-x nr. 303/2020)

NR.	DEPUTAT	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	STEFLIAN ION	USR	Ă-
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Lista susținătorilor sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (Pl-x nr. 303/2020)

NR.	DEPUTAT	PARTID	SEMNAȚURĂ
1.	Cristina Iurisniti	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Lista susținătorilor sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (Pl-x nr. 303/2020)

NR.	DEPUTAT	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	Claudiu Nasui	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Lista susținătorilor sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (Pl-x nr. 303/2020)

NR.	DEPUTAT	PARTID	SEMNAȚURĂ
1.	OANA - MIHARA BIZGAN - GAYRAL NEAFIL.		
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Lista susținătorilor sesizării de neconstitutionalitate a Legii pentru completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (Pl-x nr. 303/2020)

NR.	DEPUTAT	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	Adrian Octavian Dohotaru	Neafiliat	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

**Lista susținătorilor sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art.435 din
Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (Pl-x nr. 303/2020)**

NR.	DEPUTAT	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	<i>Maniuș Bodea</i>	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7..			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

**TABEL CU SEMNATARII SESIUNII LA CURTEA
 CONSTITUIONALĂ A LEGII PENTRU COMPLETAREA ART 435
 DIN LEGEA NR 227/2015 PRIVIND CODUL FISCAL (PLX-303)**
520

NR. CRT.	DEPUTATI PNL	SEMNATURI
1.	Achiței Vasile Cristian	
2.	Alexe Costel	
3.	Anastase Roberta Alma	
4.	Andrei Alexandru Ioan	
5.	Andronache Gabriel	
6.	Ardelean Ben Oni	
7.	Balan Ioan	
8.	Balint Liviu	
9.	Banias Mircea	
10.	Bica Dănuț	
11.	Bodea Marius	
12.	Bode Lucian Nicolae	
13.	Boroianu Robert Aurel	
14.	Borza Remus	
15.	Buican Cristian	
16.	Burciu Cristina	
17.	Bumb Sorin-Ioan	
18.	Calista Mara Daniela	
19.	Calotă Florică Ică	
20.	Cîmpeanu Sorin	
21.	Cherecheș Florica	
22.	Cherecheș Viorica	
23.	Cozmanciuc Mugur	
24.	Constantin Daniel	
25.	Culeafă Mihai	
26.	Cupșa Ioan	

27.	Dobre Victor Paul
28.	Dobrovie Matei
29.	Fădor Angelica
30.	Florea Damian
31.	Găină Mihaiță
32.	Gheorghe Daniel
33.	Gheorghe Tinel
34.	Gheorghiu Bogdan
35.	Ghilea Gavrila
36.	Giugea Nicolae
37.	Gudu Vasile
38.	Hărătău Elena
39.	Heiuș Lucian
40.	Huțucă Bogdan Iulian
41.	Ioniță Antoneta
42.	Ionescu George
43.	Leoreanu Laurențiu
44.	Lungu Tudorita
45.	Mareș Mara
46.	Mihalescu Dumitru
47.	Moldovan Sorin-Dan
48.	Neagu Nicolae
49.	Nicoară Romeo Florin
50.	Olar Cornelius
51.	Oprea Dumitru
52.	Oros Nechita-Adrian
53.	Palăr Ionel
54.	Petcu Toma-Florin
55.	Pirtea Marilen
56.	Popescu Pavel
57.	Popescu Virgil Daniel

Lista susținătorilor sesizării de neconstitutionalitate a Legii pentru completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (Pl-x nr. 303/2020)

NR.	DEPUTAT	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	MORILĂ PETRU	PMP	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Lista susținătorilor sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (Pl-x nr. 303/2020)

NR.	DEPUTAT	PARTID	SEMNAȚURĂ
1.	ROTARU RAZVAN îi E	PSD	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Lista susținătorilor sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art.435 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (Pl-x nr. 303/2020)

NR.	DEPUTAT	PARTID	SEMNAȚURĂ
1.	AXINTE VASILE	PSD	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			